

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI НОМИДАН ҲАЛ ҚИЛУВ ҚАРОРИ

Тошкент шаҳри

2018 йил 26 июнь

4-1001-1803/15817-сонли иш

Тошкент туманлараро иқтисодий суди, судья Ғ.Машкуров раислигида, судья ёрдамчиси О.Ташкулова котиблигида, даъвогар Тошкент шаҳар ҳокимлиги Йўловчи транспортининг барча турлари ҳаракатини лицензиялаш ва мувофиқлаштириш Департаментининг жавобгар «8-Автобус Саройи» МЧЖга нисбатан шаҳар йўловчи транспорти инфратузилмаси объектларидан фойдаланганлик учун пул маблағлари тўлаш бўйича шартнома тузиш ва автобус йўналишларида хизмат кўрсатиш бўйича тузилган тендер контрактларига қўшимча келишувлар тузиш мажбуриятини юклаш тўғрисидаги 2018 йил 25 майдаги №797-сонли даъво аризаси ва унга илова қилинган ҳужжатларни тарафлардан: даъвогар вакиллари – М.О.Қаххоров ва А.И.Исмаилов (2018 йил 19 июндаги №1160-сонли ишончнома асосида), жавобгар вакили – С.К.Уринбоев (2018 йил 20 июндаги №500-сонли ишончнома асосида) иштирокида, очиқ суд муҳокамасида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

А Н И Қ Л А Д И:

Даъвогар Тошкент шаҳар ҳокимлиги Йўловчи транспортининг барча турлари ҳаракатини лицензиялаш ва мувофиқлаштириш Департаменти Тошкент туманлараро иқтисодий судига даъво аризаси билан мурожаат қилиб, жавобгар «8-Автобус Саройи» МЧЖга нисбатан шаҳар йўловчи транспорти инфратузилмаси объектларидан фойдаланганлик учун пул маблағлари тўлаш бўйича шартнома тузиш ва автобус йўналишларида хизмат кўрсатиш бўйича тузилган тендер контрактларига қўшимча келишувлар тузиш мажбуриятини юклашни сўраган.

Бугунги суд муҳокамасида даъвогар вакиллари жавобгарнинг даъво аризада назарда тутилган шартнома турини тузмаганлиги, бунинг натижасида Департамент томонидан қонуний молиялаштириш ишларини амалга оширилишига тўсқинлик қилаётганлиги ҳолатлари келиб чиқаётганлигини маълум қилди ва даъво ариза талабларини тўлиқ қаноатлантириб беришни сўради.

Жавобгар вакили бугунги суд муҳокамасида иштирок этиб, даъвогарнинг даъво талабига нисбатан эътироз билдириб, даъво ариза талабларини қаноатлантиришни рад этишни сўради.

Суд, тараф вакилларининг кўрсатмаларини тинглаб, иш ҳужжатларини ўрганиб, қуйидагиларга кўра даъвогарнинг даъво аризасини тўлиқ қаноатлантиришни, ишни кўриш билан боғлиқ суд ҳаражатларини жавобгардан ундиришни лозим топади:

Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 8 ва 234-моддаларига кўра мажбуриятлар шартномадан, зиён етказиш натижасида ҳамда ушбу Кодексда кўрсатилган бошқа асослардан келиб чиқади.

Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 236-моддасига асосан мажбуриятлар мажбурият шартларига ва қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқ, бундай шартлар ва талаблар бўлмаганида эса - иш муомаласи одатларига ёки одатда қўйиладиган бошқа талабларга мувофиқ лозим даражада бажарилиши керак.

Иш ҳужжатларидан кўринишича, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 31 январдаги 11-сонли қарорининг 1-иловасига мувофиқ “Тошкент шаҳар ҳокимлиги Йўловчи транспортининг барча турлари ҳаракатини

лицензиялаш ва мувофиқлаштириш Департаменти тўғрисида”ги Низом тасдиқланган ҳамда Тошкент шаҳар ҳокимлигининг транспорт масалаларини ҳал этиш бўйича ваколатли таркибий бўлинмаси эканлиги белгилаб берилган.

Мазкур қарорнинг 2-бандида назарда тутилишича, Департамент фаолиятини молиялаштириш манбаларидан бири сифатида йўловчи ташувчилардан шаҳар йўловчи транспорти инфратузилмаси объектлари томонидан кўрсатиладиган хизматлар ва улардан фойдаланганлик учун контрактларда назарда тутилган миқдордаги тўлов ҳисобига тушадиган маблағлар белгиланган.

Бироқ, жавобгар томонидан номаълум сабабларга кўра 2010 йилдан то бугунги кунга қадар мазкур қарорнинг тегишли бандларида назарда тутилган талаблар тўлиқ бажарилмасдан келинганлиги ҳолатлари кузатилган.

Хусусан, жавобгар «8-Автобус Саройи» МЧЖ Департамент билан шаҳар йўловчи транспорти инфратузилмаси объектларидан фойдаланганлик учун пул маблағлари тўлаш бўйича шартнома тузишдан ва автобус йўналишларида хизмат кўрсатиш бўйича тузилган тендер контрактларига қўшимча келишувлар тузишдан асоссиз равишда бош тортиб келинганлиги маълум бўлди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 31 январдаги “Тошкент шаҳрида йўловчи транспорти тизимини янада такомиллаштириш чоратадбирлари тўғрисида”ги 11-сонли Қарорининг 4-илоvasида белгиланган йўналиш бўйича шаҳар транспортида йўловчилар ташиш бўйича хизматлар кўрсатиш юзасидан намунавий контракт ишлаб чиқилган.

Мазкур намунавий контрактнинг 2.4-бандига кўра, кўрсатилган диспетчерлик хизматлари ва шаҳар йўловчи ташиш транспорти инфратузилмаси объектлари (автостанциялар, тўхташ пунктлари)дан фойдаланганлиги учун ташувчи ҳар ойда ____сўм миқдорида ҳақ тўлаши, шунингдек, пул маблағлари буюртмачининг ҳисоб рақамига ҳисобот ойдан кейинги ойнинг 5-кунидан кечиктирмай ўтказиши лозимлиги белгиланган.

Бугунги кунда жавобгар томонидан мазкур шартнома даъвогар билан тузилмаганлиги оқибатида Департаментни қўнуий молиялаштириш масалаларига, жумладан, ходимларга ўз вақтида ойлик маошини тўлаш, моддий техник базани янгилаш, илғор инновацион технологияларни жорий қилиш, мажбурия тўловлар ва ишлаб чиқариш харажатларини ўз вақтида амалга оширишга салбий таъсир кўрсатмоқда. Шу асосда даъвогар иқтисодий судга даъво ариза билан мурожаат қилиб, жавобгарга шаҳар йўловчи транспорти инфратузилмаси объектларидан фойдаланганлик учун пул маблағлари тўлаш бўйича шартнома тузиш ва автобус йўналишларида хизмат кўрсатиш бўйича тузилган тендер контрактларига қўшимча келишувлар тузиш мажбуриятини юклашни сўраган.

Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 354-моддаси биринчи ҳамда иккинчи қисмида баён этилишича, фуқаролар ва юридик шахслар шартнома тузишда эркиндирлар.

Шартнома тузишга мажбур қилишга йўл қўйилмайди, шартнома тузиш бурчи ушбу Кодексда, бошқа қонунда ёки олинган мажбуриятда назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно.

Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 377- моддаси биринчи қисмига кўра, ушбу Кодексга ёки бошқа қонунларга мувофиқ оферта (шартнома лойиҳаси) йўлланган тараф учун шартнома тузиш мажбурий бўлган ҳолларда бу тараф оферта олинган кундан бошлаб ўттиз кун мобайнида бошқа тарафга акцепт тўғрисида ёки акцептдан бош тортиши тўғрисида ёхуд офертани бошқа шартларда акцептлаши тўғрисида (шартнома лойиҳасига келишмовчиликлар баённомаси) билдириш йўллаши керак.

Шартнома тузишдан асоссиз бўйин товлайётган тараф шу туфайли етказилган зарарларни бошқа тарафга тўлаши керак.

Даъвогар томонидан юқоридаги ҳолат юзасидан 2018 йил 06 январда Тошкент шаҳар Адлия бошқармасига “Шаҳар йўловчи транспорти инфратузилмаси объектларидан фойдаланганлик учун “Тошшаҳартрансхизмат” АЖ таркибидаги автобус саройлари

томонидан тўлов маблағларини тўлаб берилиши ва автобус йўналишларида хизмат кўрсатиш юзасидан тузилган тендер контрактларига қўшимча келишувлар тузиш” тўғрисида №5-сонли хат юборилган.

Тошкент шаҳар Адлия бошқармасининг 2018 йил 10 январдаги №6-43/6-сонли жавоб хатига кўра, Тошкент шаҳар ер ресурслари ва давлат кадастри бошқармаси томонидан берилган 2018 йил 05 январдаги “Тошкент шаҳридаги автобус ва йўналишли таксилар учун мўлжалланган автошохбекатлар ва оралик бекатлар кадастр хужжатлари бўйича қайси ташкилотларга тегишли эканлиги тўғрисидаги берилган” №13-1768-сонли маълумотиغا кўра, ҳозирги кунда Тошкент шаҳрида мавжуд оралик ва автошохбекатлардан фақатгина 8 таси “Тошшаҳартрансхизмат” АЖва ушбу таркибига кирувчи автобус саройларига, 2127 таси Департаментнинг юқори турувчи органи ҳисобланган Тошкент шаҳар ҳокимлигига расмийлаштирилганлиги маълум бўлди.

Ўзбекистон Республикаси Олий ҳўжалик суди Пленумининг 2008 йил 18 апрелдаги “Хўжалик судлари томонидан давлат божи тўғрисидаги қонун хужжатларини қўллашнинг айрим масалалари ҳақида” 180-сонли Пленум қарорининг 11-бандига кўра, номулкий хусусиятдаги даъво аризаларидан (аризалардан), банкротлик тўғрисида иш қўзғатиш ҳақидаги ариза, шартномани тузиш, ўзгартириш ёки бекор қилишдан келиб чиқадиган низо бўйича давлат божи уни бериш кунда амалда бўлган энг кам ойлик иш ҳақининг миқдоридан келиб чиққан ҳолда тўланади.

Суд юқоридаги ҳолатларни инобатга олиб, даъвогарнинг даъво талабини тўлиқ қаноатлантиришни, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 118-моддасига асосан ишни кўриш билан боғлиқ харажатларни жавобгар ҳисобидан ундиришни лозим топиб, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 68, 118, 176, 179-моддаларини қўллаб, суд

Қ А Р О Р   Қ И Л Д И :

Даъвогар Тошкент шаҳар ҳокимлиги Йўловчи транспортининг барча турлари ҳаракатини лицензиялаш ва мувофиқлаштириш Департаментининг даъво аризаси тўлиқ қаноатлантирилсин.

Жавобгар «8-Автобус Саройи» МЧЖга “Шаҳар йўловчи транспорти инфратузилмаси объектларидан фойдаланганлик учун пул маблағлари тўлаш бўйича шартнома тузиш ва автобус йўналишларида хизмат кўрсатиш” бўйича тузилган тендер контрактларига қўшимча келишувлар тузиш мажбуриятини юклатилсин.

Жавобгар «8-Автобус Саройи» МЧЖ ҳисобидан даъвогар Тошкент шаҳар ҳокимлиги Йўловчи транспортининг барча турлари ҳаракатини лицензиялаш ва мувофиқлаштириш Департаменти фойдасига 1.722.400 сўм давлат божи ва 16.000 сўм почта харажатлари ундирилсин.

Ҳал қилув қарори қонуний кучга киргандан сўнг ижро варақалари берилсин.

Мазкур ҳал қилув қарори устидан бир ой муддат ичида Тошкент шаҳар иқтисодий судига апелляция тартибида шикоят бериш (протест келтириш) мумкин.

Судья

ИМЗО

Ғ.Машкуров

Нусха аслига тўғри

Ғ.Машкуров

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ НОМИДАН
ҲАЛ ҚИЛУВ ҚАРОРИ
(хулоса қисми)

Тошкент шаҳри

2018 йил 26 июнь

4-1001-1803/15817-сонли иш

Тошкент туманлараро иқтисодий суди, судья Ғ.Машкуров раислигида, судья ёрдамчиси О.Ташкулова котиблигида, даъвогар Тошкент шаҳар ҳокимлиги Йўловчи транспортининг барча турлари ҳаракатини лицензиялаш ва мувофиқлаштириш Департаментининг жавобгар «8-Автобус Саройи» МЧЖга нисбатан шаҳар йўловчи транспорти инфратузилмаси объектларидан фойдаланганлик учун пул маблағлари тўлаш бўйича шартнома тузиш ва автобус йўналишларида хизмат кўрсатиш бўйича тузилган тендер контрактларига қўшимча келишувлар тузиш мажбуриятини юклаш тўғрисидаги 2018 йил 25 майдаги №797-сонли даъво аризаси ва унга илова қилинган ҳужжатларни тарафлардан: даъвогар вакиллари – М.О.Қаххоров ва А.И.Исмаилов (2018 йил 19 июндаги №1160-сонли ишончнома асосида), жавобгар вакили – С.К.Уринбоев (2018 йил 20 июндаги №500-сонли ишончнома асосида) иштирокида, очиқ суд муҳокамасида кўриб чиқиб, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 68, 118, 176, 179-моддаларини қўллаб, суд

Қ А Р О Р   Қ И Л А Д И:

Даъвогар Тошкент шаҳар ҳокимлиги Йўловчи транспортининг барча турлари ҳаракатини лицензиялаш ва мувофиқлаштириш Департаментининг даъво аризаси тўлиқ қаноатлантирилсин.

Жавобгар «8-Автобус Саройи» МЧЖга “Шаҳар йўловчи транспорти инфратузилмаси объектларидан фойдаланганлик учун пул маблағлари тўлаш бўйича шартнома тузиш ва автобус йўналишларида хизмат кўрсатиш” бўйича тузилган тендер контрактларига қўшимча келишувлар тузиш мажбуриятини юклатилсин.

Жавобгар «8-Автобус Саройи» МЧЖ ҳисобидан даъвогар Тошкент шаҳар ҳокимлиги Йўловчи транспортининг барча турлари ҳаракатини лицензиялаш ва мувофиқлаштириш Департаменти фойдасига 1.722.400 сўм давлат божи ва 16.000 сўм почта харажатлари ундирилсин.

Ҳал қилув қарори қонуний кучга киргандан сўнг ижро варақалари берилсин.

Мазкур ҳал қилув қарори устидан бир ой муддат ичида Тошкент шаҳар иқтисодий судига апелляция тартибида шикоят бериш (протест келтириш) мумкин.

Раислик қилувчи, судья

Ғ.Машкуров

**ТОШКЕНТ ТУМАНЛАРАРО ИҚТИСОДИЙ СУДИ
СУД МУҲОКАМАСИ БАЁННОМАСИ**

Тошкент шаҳри

2018 йил 26 июнь

4-1001-1803/15817-сонли иш

Тошкент туманлараро иқтисодий суди, судья Ғ.Машкуров раислигида, судья ёрдамчиси О.Таикулова котиблигида, даъвогар Тошкент шаҳар ҳокимлиги Йўловчи транспортининг барча турлари ҳаракатини лицензиялаш ва мувофиқлаштириш Департаментининг жавобгар «8-Автобус Саройи» МЧЖга нисбатан шаҳар йўловчи транспорти инфратузилмаси объектларидан фойдаланганлик учун пул маблағлари тўлаш бўйича шартнома тузиш ва автобус йўналишларида хизмат кўрсатиш бўйича тузилган тендер контрактларига қўшимча келишувлар тузиш мажбуриятини юклаш тўғрисидаги 2018 йил 25 майдаги №797-сонли даъво аризаси ва унга илова қилинган ҳужжатларни тарафлардан: даъвогар вакиллари – М.О.Қаххоров ва А.И.Исмаилов (2018 йил 19 июндаги №1160-сонли ишончнома асосида), жавобгар вакили – С.К.Уринбоев (2018 йил 20 июндаги №500-сонли ишончнома асосида) иштирокида, очиқ суд муҳокамасида кўриб чиқмоқда.

Раислик қилувчи суд муҳокамасини очиб, қандай иш кўрилаяётганини эълон қилди ҳамда тарафлар вакиллариининг суд муҳокамасига келган-келмаганликларини, уларнинг ваколатларини, суд муҳокамасига келмаган тарафлар тегишли равишда ҳабардор қилинганликларини, шунингдек улар келмаганлигининг сабаблари тўғрисида қандай маълумотлар борлигини текиштирди.

Раислик қилувчи суд таркибини ва суд муҳокамаси котибини эълон қилди ҳамда ишда иштирок этувчи шахсларга уларнинг рад қилиш ҳуқуқини тушунтирди.

Тараф вакиллари суд таркиби ва суд муҳокамаси котибига раддиялари йўқлигини, суд муҳокамасини олиб боришда судга ишонишлигини маълум қилишди.

Бугунги очиқ суд муҳокамасини аризачи вакиллариининг розилигига биноан ўзбек тилида олиб борилишига келишиб олинди.

Раислик қилувчи ишда иштирок этувчи шахсларга Ўзбекистон Республикаси ИПКнинг 42-моддасида кўрсатилган процессуал ҳуқуқ ва мажбуриятларини тушунтирди.

Раислик қилувчи тараф вакилларига суд муҳокамасини олиб бориш тартибини тушунтирди.

Раислик қилувчи ишни мазмунан кўриб чиқишдан олдин, ишда иштирок этувчи шахслардан иш юзасидан ариза ва илтимосномалари бор-йўқлигини сўради.

Раислик этувчи даъвогар вакилига сўз берди.

Бугунги суд муҳокамасида даъвогар вакиллари жавобгарнинг даъво аризада назарда тутилган шартнома турини тузмаганлиги, бунинг натижасида Департамент томонидан қонуний молиялаштириш ишларини амалга оширилишига тўсқинлик қилаётганлиги ҳолатлари келиб чиқаётганлигини маълум қилди ва даъво ариза талабларини тўлиқ қаноатлантириб беришни сўради.

Жавобгар вакили бугунги суд муҳокамасида иштирок этиб, даъво ариза талабларини қаноатлантиришини рад этишни сўради.

Тараф вакилларида иш юзасидан бошқа қўшимча ва илтимослар бўлмади.

Раислик этувчи мазкур иқтисодий иши юзасидан суд ҳужжатини қабул қилиш учун маслаҳатда қолди.

Маслаҳатдан сўнг раислик қилувчи мазкур иқтисодий иши бўйича қабул қилинган суд ҳужжатининг хулоса қисмини ўқиб эшиттирди ҳамда унинг устидан ишқоят қилиш муддати ва тартибини тушунтириб, суд муҳокамасини ёпиқ деб эълон қилди.

Суд муҳокамаси баённомаси Ўз.Рес ИПКнинг 201-203-моддаси талаблари асосида тузилди.

Раислик қилувчи

Ғ.Машкуров

Суд мажлиси котиби

О.Ташкулова